

J.nr. 2025 - 234
Den 13.04.2025

**Referat for møde i Vildtforvaltningsrådet torsdag den 18.
marts 2025 kl. 10:00 til 15:00, Ministeriet for Grøn
Trepark, Vester Voldgade 123, 1552 København**

Fra Vildtforvaltningsrådet (VFR) deltog

Jan Eriksen	Formand
Henrik Bertelsen	Landbrug & Fødevarer, LF (Næstformand)
Helle Reedtz-Thott	Landbrug & Fødevarer, LF
Maria Vang Johansen	Dyrenes Beskyttelse, DB
Flemming Torp	Friluftsrådet, FR
Peter A. Busck	Dansk Skovforening, DS
Claus Lind Christensen	Danmarks Jægerforbund, DJ
Louise Holst Hemmingsen Villumsen	Danmarks Naturfredningsforening, DN
Egon Østergaard	Dansk Ornitologisk Forening, DOF

Fra Aarhus Universitet (DCE) deltog

Ole Roland Therkildsen
Niels Kanstrup (ved punkt 8.5)

**Fra Styrelsen for Grøn arealomlægning
og havmiljø (SGAV) deltog**

Jens Skovager Østergaard
Lasse Jensen

**Fra Ministeriet for Grøn Trepark
(MGTP) deltog**

Charlotte Brøndum
Caroline Vestergaard Mikkelsen
Stinus Kruse

1. Godkendelse af dagsorden
<i>Til godkendelse</i>
2. Jagtidsbekendtgørelse
<u>Ramme:</u> Henrik Bertelsen (LF) orienterede om, at jagttidsgruppen har drøftet råvildt og udarbejdet notat om andre hjortearters påvirkning af bestandsudviklingen. Desuden undersøges, hvorvidt vildtudbyttestatistikken er repræsentativ for vildtbestandsudviklingen for harer og agerhøns. Ole Roland Therkildsen (DCE) orienterede om DCE-rapporten, "Vildtbestande og jagttider i Danmark".
Drøftelse Jan Eriksen nævnte, at rødlisten ikke er et forvaltningsredskab, men en vurdering af arterne. Maria Vang Johansen (DB) spurgte, hvorvidt jagt på harer er vurderet bæredygtig. Ole Roland Therkildsen (DCE) orienterede om, at jagtens indflydelse på bestandenes mulighed for at opnå naturlig bærekapacitet, er vanskeligt at vurdere, og der ikke har været tilstrækkelige data for en række arter. Konkret for harer er der steder, hvor jagten lokalt ikke udøves bæredygtigt. Der er også medtaget udbytte i EU på trækkende arter. Jan Eriksen konkluderede, at den 4-årige bestandsvurdering giver et rigtig godt overblik.
3. Reguleringspraksis
<u>Ramme:</u> Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om, at der er sket ændring ift. kontrollerne, samt at der fortsat er en del overtrædelser. Baseret på sidste års erfaringer kunne det konkluderes, at øget fokus på kontrol har en effekt. Organisationerne opfordres til at hjælpe med formidling. Der blev yderligere orienteret om politisk prioriteret opgavebortfald, hvor der er sket bortfald af opgaver med kontrolfunktioner, men der vil fortsat være tilsyn, dog ikke i samme udstrækning.
Drøftelse Egon Østergaard (DOF) udtrykte ærgrelse over, at regeringen fjerner kontrolindsatsen - særligt pba. at der har været fund af overtrædelser. Claus Lind Christensen (DJ) poienterede om, at man af en oversigt i Vildtinformation kan se, at der sker en forbedring. Han spurgte derudover, om kontrollen bliver mere målrettet, hvortil Jens Skovager Østergaard (SGAV) svarede, at det altid bestræbes at få mest ud af kontrollen. Henrik Bertelsen (LF) erklærede sig enig med Egon Østergaard (DOF) og efterspurgte en analyse af, hvad problemet med overtrædelser beror på. Peter A. Busck (DS) spurgte, om man kunne lave selve ansøgningen mere omfangsrig og informativ, hvortil Jens Skovager Østergaard (SGAV) svarede, at man ikke ønsker at pålægge unødvendige byrder. Information fremgår, men at det er usikkert, om folk læser det. Helle Reedtz-Thott (LF) nævnte, at reglerne om regulering er lavet, fordi der er et reelt problem med markskader, og at overtrædelse af reglerne om brug af afværgemidler går udover alle andre. Hertil spurgte hun, om der kunne gøres tiltag for, at gøre det nemmere for myndighederne at kontrollere, herunder eventuel supplerung af fotodokumentation fra ansøgers side. Flemming Torp (FR) erklærede sig enig med Helle Reedtz-Thott (LF) og nævnte, at der i andre vildtforvaltningssammenhænge er sket politianmeldelser. Henrik Bertelsen (LF) nævnte, at L&F hele tiden har talt for, at det skal være enkelt og nævnte, at information er vejen frem.

Egon Østergaard (DOF) nævnte (i forlængelse af **Flemming Torp** (FR) og **Henrik Bertelsen** (LF)), at man må gå oplysningsvejen og opfordrede til, at landbruget går ud og informerer.

Jan Eriksen konkluderede, at det evt. kan komme på som dagsordenspunkt på senere møde. Der opfordres til, at rådets medlemmer går ud og informerer og formidler i en fortløbende indsats.

4. Hjorteforvaltning

Ramme:

Jan Eriksen orienterede om afholdelse af Hjortevildtdag25 i Odense 23. marts. Formålet er at diskutere samforvaltning og fremtidig organisering af regionale grupper. Der arbejdes fortsat videre med det formål, at aflevere en adaptiv forvaltningsplan ultimo 2025. På mødet vil det også diskuteres, hvordan man får informeret om bl.a. afskydning af hjortevildt, da afskydningspolitikken ikke følges.

Drøftelse

Claus Lind Christensen (DJ) udtrykte, at uddannelse og oplysning er en væsentlig del af løsningen, og at den nationale gruppe har arbejdet med læringsmål. Der efterspørges, at læringsmål kommer forbi Rådet. Derudover nævnte han, som et eksempel, at der er juridisk krav om, at man skal kunne kende alderen på hjortevildt, men at dette ikke fremgår af jagttegnsundervisningen.

Henrik Bertelsen (LF) udtrykte skepsis for opdraget, idet medlemmerne af NHG kun var enige om én ud af 27 virkemidler. Det "adaptive" bør formidles i højere grad samt det faktum, at det kan laves om.

Peter A. Busck (DS) nævnte, at der sidste år var 6.000 jægere, der skød kronvildt og at hjortevildtgruppen sidste år brugte 14 møder + forberedelse til at drøfte hjortevildtsforvaltning, hvilket leder til pointen, at der anvendes mange ressourcer fra hjortevildtgruppens side, som vedrører en lille andel af jægerne.

Jan Eriksen konkluderede, at læring er en vigtig del, samt at den adaptive tilgang giver mulighed for at have et fremadskuende fokus. Formålet er at levere et forvaltningsredskab med en betydelig fleksibilitet (det adaptive) og ikke en fast "regid" form.

5. Etik og jagt

Ramme:

Jan Eriksen gennemgik, hvordan de seks emner kan tages op på 2-dagsmødet i september, og at der på juni-mødet kan tages en principiel drøftelse forud for september-mødet.

Drøftelse

Peter A. Busck (DS) nævnte, at man har gjort, hvad man kunne i Rådet ift. faunakriminalitet, herunder en samlet ministerindstilling, hvorfor det undres, at det fortsat fremgik.

Jan Eriksen erklærede sig enig i dette og lagde op til evt. at indskrænke drøftelsen til 5 emner, og dermed udlade at drøfte faunakriminalitet på 2-dagsmødet i september.

Egon Østergaard (DOF) spurgte til, hvem der sidder i arbejdsgruppen for jagtpraksisser, hvilket **Jan Eriksen** vil undersøge.

Maria Vang Johansen (DB) efterspurgte inddragelsen af Rådets natursyn, når man skriver et notat, herunder en præambel om natursynet, da der i Rådet eksisterer forskellige syn.

Jan Eriksen orienterede om, at Rådets natursyn stammer fra midt 90'erne samt en undersøgelse om jægere og jagt fra Hans Peter Hansen (AU) fra midten af 00'erne. **Jan Eriksen** orienterede yderligere om, at der tidligere har været drøftelser om at lade Dyreetisk Råd og Vildtforvaltningsrådet mødes og drøfte dette.

Claus Lind Christensen (DJ) udtrykte, at arbejdet med de jagtetiske regler skal tage udgangspunkt i Jagtloven.

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) efterspurgte et fuldt kommissorie, samt at dette også kunne gælde for arbejdsgruppen.

Jan Eriksen orienterede, at det aldrig har været tanken, at der skulle ligge et kommissorie, da arbejdet ligger i VFR.

Jan Eriksen konkluderede, at etik og samfund er i konstant forandring, hvorfor man må holde det for øje, samt at emnet tages op på junimødet, hvor **Claus Lind Christensen** (DJ) og **Jan Eriksen** vil udarbejde et notat for jagtpraksisser.

6. Ulv

Ramme:

Jan Eriksen orienterede om et godt møde i ulvegruppemøde. Status for den danske ulveovervågning er, at der er 8 par. Pt. viden om 37 hvalpe + 20-40 voksne ulve. I alt 57 – 77 ulve. På mødet drøftede man det faktum, at det er landmandens forpligtelse, at husdyrene er sikre, hvilket betyder, at der hviler et ansvar på landmanden i at beskytte sine får. Fødevarestyrelsen deltog under dette punkt.

Jan Eriksen orienterede i øvrigt om, at ulvegruppen stadig er tilfreds med ulveforvaltningsplanen og har givet indstilling til, hvad der vil være godt at få gennemført. Der var opbakning til afværgeforanstaltninger, men også ærgrelse over, at man ikke var kommet videre med dialogmøder.

Med henblik på knappe ressourcer opfordres der til, at møderne afholdes der, hvor der er nye ynglepar. **Jan Eriksen** orienterede slutteligt om, at ulven er kommet på tjeklisten, og at Ministeriet for Grøn Trepert leverer rapportering til EU i løbet af sommeren, hvilket også omhandler gunstig bevaringsstatus.

Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om finansieringen af ulveforvaltningen i Danmark.

- Det fremgår, at ulveforvaltningen er dækket af FL-bevilling (4,5 mio. og 4,9 mio. i 2025). Resten dækkes af jagtegnsmidler + 0,5 mio.
- I 2024 var der 0,4 mio. mindre. Der blev anvendt over budget på tab af husdyr, men tilskud til hegn var under budget, hvorfor den resterende del har dækket underskud på compensation.
- Løn til NST ligger under en rammeaftale, hvor der ikke er et udspecificeret forbrug af timer på forskellige punkter.

Drøftelse

Jens Skovager Østergaard (SGAV) nævnte, at der budgetteres med 2 borgermøder inden sommerferien i 2025.

Henrik Bertelsen (LF) nævnte, at andre kanaler end fysiske møder er vigtige, samt at man bør indstille befolkningen på, at fremtiden i DK indeholder ulve.

Charlotte Brøndum (MGTP) orienterede om, at Kommissionen har fremsat forslag om nedlistning af ulven. En nedlistning vil have den konsekvens, at ulven kan reguleres, forudsat at den er i gunstig bevaringsstatus.

Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om de biologiske punkter, man kigger på ift. gunstig bevaringsstatus.

Henrik Bertelsen (LF) spurgte ind til grænsen for, hvornår ulvesikre hegn bliver vurderet ikke-fungerende, hvortil **Jens Skovager Østergaard** (SGAV) orienterede, at det 4-trådede hegn har en lille margin, hvilket kan give udfordringer. Hegnet er ikke ulvesikret, hvis det ikke er korrekt hele vejen rundt.

Jan Eriksen orienterede om, at ulvegruppen anbefalede, at mange laver landskabspleje med får, og at de 4-trådede mobilhegn har været et forsøg på at hjælpe dem. Forsøget har to formål – at passe på får og have fortsat mulighed for at yde landskabspleje. Forsøget afsluttes i 2025.

Maria Vang Johansen (DB): spurgte ind til brugen af vogterhunde. Hvortil **Charlotte Brøndum** (MGTP) orienterede, at Miljøstyrelsen (nu SGAV) i 2019 havde et pilotprojekt med certificerede vogterhunde som afværagemiddel mod ulveangreb på får. Projektet blev dog aldrig realiseret, da husdyrholderne ikke ønskede at gå videre med projektet grundet for høje omkostninger.

7. Jagttegnsmidler

Ramme:

Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om jagttegnsmidler og orienterede bl.a. om, at der har været forskellige initiativer ift. at opdatere jagttegnssystemet (jagtportalen), hvilket har givet ikkeubetydelige it-udgifter.

Drøftelse

Henrik Bertelsen (LF) stillede spørgsmål ved, hvordan der kan afsættes penge til ulv, men ikke andre arter, hvilket **Claus Lind Christensen** (DJ) erklærede sig enig i.

Claus Lind Christensen (DJ) udtrykte derudover, at forvaltningen af jagttegnsmidlerne er uholdbare på sigt, hvorfor man bør kigge på hjemmelen i loven til hvilke formål midlerne skal anvendes til.

Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om, at der arbejdes indenfor lovhjemmelen – også hvad gælder ulv. Han orienterede derudover om midlerne fra FL-bevilling til ulveforvaltning.

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) nævnte, at der også kunne afsættes penge til reservater, såfremt der kan findes penge.

Jan Eriksen konkluderede, at det, medmindre der findes en præcis beskrivelse af, hvad jagttegnsmidlerne skal bruges til, er staten, der kan bestemme hvad de skal bruges til. Han orienterede derudover om, at det ikke er Rådet, der indstiller hvad midlerne skal bruges til, men at organisationerne kan lave indstillinger til ministeren.

8. Udsætning

Ramme:

Ole Roland Therkildsen (AU) orienterede om, at notatet oprindeligt var tænkt som internt strategipapir om arbejdet med udsætning af jagtvildt. Efterfølgende besluttede man, i samråd med DCE, at det godt kunne publiceres.

Niels Kanstrup (AU) orienterede om rapporten, herunder at formålet var at få et bedre overblik over udsætning og jagtvildt - at skabe en vidensplatform som også på lang sigt vil kunne sikre bæredygtigheden.

Charlotte Brøndum (MGTP) orienterede om status for VFR's forslag vedr. opdræt og udsætning af fuglevildt, herunder kontrolfunktioner.

Maria Vang Johansen (DB) orienterede om baggrunden for Dyrenes Beskyttelses beslutning om at udtræde af forliget.

Pkt. 8.4 Punktet tages næste gang – bilag medsendes.

Drøftelse

Pkt. 8.5

Egon Østergaard (DOF) udtrykte, at det var en meget relevant rapport, idet udsætning har været diskuteret længe og ofte med den konklusion, at der er et videnshul.

Henrik Bertelsen (LF) stillede spørgsmål ved, om man, såfremt man ikke måtte udsætte eller fodre, i så fald vil få et kapløb med at skabe gode levesteder og dermed en bæredygtig bestand.

Flemming Torp (FR) udtrykte undren, ved hvad der er af forvaltningsmæssige udfordringer i det her og spurgte, om AU har gjort sig overvejelser om de faglige ting, som fremgår af forliget.

Niels Kanstrup (AU) orienterede om, at forliget er blevet læst, herunder forslag og løbende evaluering, men at de ikke har forholdt sig nærmere til spørgsmålet om omfanget af udsætning.

9. Rovfuglehold

Ramme:

Lasse Jensen (SGAV) orienterede om rovfuglehold.

Drøftelse

Egon Østergaard (DOF) opfordrede til at vente med punktet til næste møde.

10. Biotopplanernes effekt på naturindhold samt myndighedsbestillingerRamme:

Flemming Torp (FR) gav historisk overblik i kraft af sin position som formand for udsætningsudvalget.

Drøftelse

Jan Eriksen orienterede om, at det er Styrelsen, som afgiver sine ”gode bestillinger”, og dermed har endelig beslutningskompetence til at lade indgå, hvad de vurderer er relevant. Dog er pointen om, at når Rådet tilkendegiver en forventning om en projektbeskrivelse, men at denne udformes anderledes uden Rådet er orienteret, kalder på en reaktion.

Jens Skovager Østergaard (SGAV) orienterede om, at det ikke er Vildtforvaltningsrådet, der bestemmer bestillingens indhold.

Egon Østergaard (DOF) påpegede, at det vigtigste er, hvad der er kommet ud af det, nemlig at biotopplaner tilgodeser almindelige arter, hvilket **Henrik Bertelsen** (LF) erklærede sig enig i.

Flemming Torp (FR) erklærede sig uenig heri og nævnte, at udvalgets ønske var, at få belyst hvad biotopplanernes effekt på naturindhold – ikke biodiversitet i et nationalt perspektiv.

Peter A. Busck (DS) udtrykte, at det i højere grad også er principielt, og at man skylder en tilbagemelding til lodsejerne vedr. de 1680 ha, der har lavet biotopforbedrende tiltag, herunder finansieret det samt undladt drift på arealerne, hvilket man ikke kan pba. den rapport der foreligger nu. **Helle Reedtz-Thott** (LF) støttede op om det principielle i, at udvalgsmedlemmer bruger kræfter på at udarbejde en fagbeskrivelse med henblik på myndighedsbestilling, hvorfor man bør kunne forvente, at myndighederne giver feedback herpå.

Claus Lind Christensen (DJ) udtrykte, at rapporten er brugbar og kan bruges til at biotopplanerne fremadrettet, men at den manglende dialog om ændring af opgaven giver udfordringer.

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) udtrykte, at DN's konklusion er, at biotopplanerne generelt hjælper almindelige arter, og at udsætning bør ophøre da det er symptombehandling.

Jan Eriksen konkluderede, at der bør bestræbes åbenhed og delagtiggørelse af Rådet, men at er Styrelsen, som udarbejder og afgiver den endelige bestilling.

11. Den nye jæger og livslang læringRamme:

Claus Lind Christensen (DJ) orienterede om jagttegnsgruppens problemformulering i relation til det fremadrettede arbejde med uddannelse og dannelse af jægerne i Danmark. Han orienterede derudover om at man gerne modtager synspunkter på problemformuleringen, og at der efterfølgende vil udarbejdes en prioritering af opgaverne og en tidsplan. Problemformuleringen betragtes derfor som en ramme for udvalgets arbejde, og der vil blive afleveret ift. overskrifterne.

12. Mårhundes effekt på den danske faunaRamme:

Lasse Jensen (SGAV) orienterede om, at rapporten ikke ændrer på myndighedernes forståelse af, at mårhund stadig er invasiv og har en påvirkning af fugle og padder og bekæmpelsen vil fortsætte.

Drøftelse

Ole Roland Therkildsen (AU) orienterede, at undersøgelser af fødevalg generelt ikke egner sig til at lave undersøgelser af prædatorers påvirkning af deres byttedyr.

Maria Vang Johansen (DB) foreslog, at man kunne lave et overvågningsprojekt af mave-tarmindehold når man regulerer mårhundene.

Jan Eriksen konkluderede, at hvis det kommer på tale, vil det være hensigtsmæssigt at få bidrag til det faglige fra VFR.

13. Reservater

Ramme:

Jan Eriksen orienterede, at han efter drøftelse med Christian Hjort (formand for Reservatudvalget) har den tilbagevendende konklusion, at der mangler ressourcer.

Drøftelse

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) nævnte, at DN er interesseret i, hvordan man kan styrke og motivere arbejdet.

Peter A. Busck (DS) erklærede sig enig med **Jan Eriksen** i, at Rådet har gjort hvad de kunne, og at finansielle udfordringer ligger uden for Rådets ressort.

Egon Østergaard (DOF) orienterede, at det også var nævnt overfor ministeren og synes ikke, man kan gøre meget mere.

Flemming Torp (FR) udtrykte, at han mente at Chr. Hjort gav udtryk for fremgang, idet man har kigget på, hvad der skulle prioriteres inden for den ramme, der er.

Maria Vang Johansen (DB) opfordrede til at finde nye veje og spurgte, om man evt. kunne lave et forskningsprojekt ud af det, hvortil **Jan Eriksen** gjorde opmærksom på reservatforordning.

14. Røddistede arter

Ramme:

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) orienterede om, at DN foreslår, at der etableres en arbejdsgruppe, så man løfter opgaven med arbejdet om røddistede arter.

Drøftelse

Claus Lind Christensen (DJ) udtrykte bekymring for at få for mange opgaver i Rådet.

Egon Østergaard (DOF) nævnte i forlængelse af **Claus Lind Christensen** (DJ), at et evt. oplæg skal skæres til og prioriteres, men det skal være konkret.

Jan Eriksen konkluderede, at for at have et godt beslutningsgrundlag ønsker Rådet et oplæg fra DN. Det er vigtigt at holde sig for øje, at røddisten ikke er et forvaltningsredskab, men en vurdering af arternes status, hvilket er væsentlig ift., hvad et evt. arbejde vil kunne gå ud på.

15. Vildfarende riffelkugler

Ramme:

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) orienterede om, at DN pba. seneste hændelser med vildfarende riffelkugler ønskede drøftelse og vurdering af lovmæssige rammer for riffeljagt.

Drøftelse

Jan Eriksen orienterede om, at DN har rejst emnet flere gange, og at han er blevet bekendt med 11 MOF'er stillet til Justitsministeriet og Ministeriet for Grøn Trepert og efterspurgte, at disse bliver udsendt som kopi med referatet.

Louise Holst Hemmingsen Villumsen (DN) spurgte, om der er en særlig problematik omkring våbnet drilling samt hvorvidt der er lavet undersøgelser af, om det er det våben der er årsagen. Hun nævnte derudover, at DN mener, at der er noget grundlæggende galt med sikkerheden og fralægger sig ethvert ansvar desangående. Der skal ske andet end forbedret undervisning, da DN mener at det er en uforsvarlig situation.

Peter A. Busck (DS) nævnte, at en drilling normalt anvendes på korte skydehold for riffel og riffeldelen typisk uden optiske sigtemidler (sigtekikkert). Ligeledes nævnte han, at den praktiske erfaring vedr. anvendelse af drilling er sjældent nu til dags.

Claus Lind Christensen (DJ) understregede, at det er jægerens adfærd, det handler om. Sikkerhed er også et fokuspunkt i jagttegnsguppen. Han nævnte derudover, at der ikke er kendskab til at der er ulykker knyttet til drilling.

Henrik Bertelsen (LF) udtrykte, at problemstillingen er relevant – uanset om det er riffel eller hagl. Han udtrykte i forlængelse heraf enighed med **Claus Lind Christensen** (DJ) om, at det ikke er lovgivning, men adfærd og uddannelse.

Egon Østergaard (DOF) udtrykte, at drilling bliver anvendt, og man kan tage fejl af at affyre haglløb eller riffelløb, hvorfor han opfordrede til at der kommer en undersøgelse af det.

Jan Eriksen konkluderede, at de lovmæssige rammer er der – men at man bør overveje hvordan man fortsat minimerer usikkerheden mest muligt.

16. Meddelelser

17. Orientering

Orientering fra formanden

Jan Eriksen orienterede om, at Rådssekretariatet pr. 1. april overflyttes fra DEP til SGAV. Derudover orienterede han om, at Danmark har EU-formandskabet fra 1. juli 2025, hvorfor der forventes færre ressourcer i det halve år.

Orientering fra rådsmedlemmerne

Orientering fra Ministeriet for Grøn Trepert

Der orienteres om, at ministeren har afsat tid til deltagelse i næste Vildtforvaltningsrådsmøde, onsdag den 11. juni 2025.

18. Kommende møder

Onsdag den 11. juni 2025 (København)

Torsdag - fredag den 25.-26. september (Jagtens Hus)

Mandag den 19. januar 2026 (København)

Grundet EU-formandskabet udskydes mødet i december 2025 til januar 2026.

19. Eventuelt

Ole Roland Therkildsen (AU) orienterede om, at der d. 6. november 2025 afholdes forskningsdag i Aarhus.